

Analyse vragenlijst corona en afstandsonderwijs mbo, hbo en wo

Juni 2020

Respons: 1639 - 1598 (Nederlandstalig) + 41 reacties (Engelstalig)

Per sector:

55% Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

33% Hoger beroepsonderwijs (hbo)

13% Universitair onderwijs (wo)

Per functie:

68% Onderwijsgevende functie

1% Onderzoeksfunctie

16% Combinatie van onderwijsgevende en onderzoeksfunctie

11% Ondersteunende functie

4% Managementfunctie

Leden hebben alleen de vragen uit de vragenlijst beantwoord die van belang zijn voor hun sector en functie. Indien relevant wordt er in de onderstaande analyse uitgesplitst naar sector, functie of een eerder gegeven antwoord op een vraag.

Thuisituatie

Kun je sinds de sluiting van de instelling balans vinden tussen privé en werk?

14% ja, dat lukt me goed

45% ja, dat lukt me redelijk

35% nee, dat lukt me niet goed

6% nee, dat lukte me helemaal niet

2 op de 5 leden lukt het sinds de sluiting van de instelling (helemaal) niet goed om balans te vinden tussen werk en privé. Leden met een onderwijsgevende functie vinden het het lastigst om balans te vinden, gevolgd door leden met een managementfunctie.

Kun je thuis ongestoord werken?

44% ja, dat lukt me goed (met kinderen: 33% / zonder kinderen: 57%)

43% ja, dat lukt me redelijk (met kinderen: 47% / zonder kinderen: 38%)

12% nee, dat lukt me niet goed (met kinderen: 17% / zonder kinderen: 5%)

2% nee, dat lukte me helemaal niet (met kinderen: 3% / zonder kinderen: 1%)

Heb je thuis een geschikte werkplek voor het verrichten van je werkzaamheden?

56% ja

34% nee, hier zijn kleine aanpassingen voor nodig

10% nee, hier zijn grote aanpassingen voor nodig

Indien het antwoord op de vorige vraag nee is: Wat ontbreekt er aan je thuiswerkplek?

Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Top 3:

68% een ergonomische bureaustoel

56% een geschikte tafel of bureau
44% een groter of tweede beeldscherm

Ruim 95% van de ondervraagde leden geeft aan thuis (redelijk) ongestoord te kunnen werken. Bij leden met kinderen ligt dit percentage lager, namelijk op 80%. 44% van de leden beschikt thuis niet over een geschikte werkplek. In driekwart van deze gevallen zijn er kleine aanpassingen nodig om de werkplek wel geschikt te maken. Er is behoefte aan kantoormeubilair (bureau/tafel en bureaustoel) en een groter of 2^e beeldscherm.

Werkdruk

Hoe ervaar je de huidige werkdruk in vergelijking met de opstartfase van volledig afstandsonderwijs?

13% van de docenten ervaart een veel hogere werkdruk
33% van de docenten ervaart een hogere werkdruk
34% van de docenten ervaart vergelijkbare werkdruk
19% van de docenten ervaart een lagere werkdruk
1% van de docenten ervaart een veel lagere werkdruk

Hoe ervaar je de huidige werkdruk in vergelijking met een normale werkweek (voor de sluiting van de instelling)?

24% van de docenten ervaart een veel hogere werkdruk (managers 19%)
49% van de docenten ervaart een hogere werkdruk (managers 52%)
20% van de docenten ervaart vergelijkbare werkdruk (managers 21%)
6% van de docenten ervaart een lagere werkdruk (managers 6%)
1% van de docenten ervaart een veel lagere werkdruk (managers 2%)

Indien het antwoord op de vorige vraag hoger of veel hoger is: Waardoor ervaar je meer werkdruk dan in een normale werkweek? Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Top 4:

49% van de docenten geeft als reden het online vergaderen met collega's en externe partijen
48% van de docenten geeft als reden de zorgen over het leerproces van studenten
43% van de docenten geeft als reden het gebrek aan scheiding tussen werk en privé
37% van de docenten geeft als reden de verschillende manieren van interactie (online, telefoon, mail)

Bijna 1 op de 2 docenten ervaart een (veel) hogere werkdruk dan tijdens de opstartfase van afstandsonderwijs. In vergelijking met de periode voor de sluiting van de instellingen ervaart 3 op de 4 leden een (veel) hogere werkdruk. Dit laatste geldt ook voor leden met een managementfunctie binnen de instelling. Als voornaamste redenen worden hiervoor genoemd: het online vergaderen met collega's en externe partijen, de zorgen over het leerproces van studenten en het gebrek aan scheiding tussen werk en privé.

Is er afdoende contact geweest met je leidinggevende over de voortzetting van je werkzaamheden na sluiting van de instelling?

69% ja
32% nee

1 op de 3 leden geeft aan dat er onvoldoende contact is geweest met de leidinggevende over de voortzetting van de werkzaamheden na sluiting van de instelling.

Onderwijs(kwaliteit)

Hoe gaf je je onderwijs vorm voor de sluiting van de instelling? Deze vraag is alleen aan docenten gesteld

100% fysiek onderwijs: mbo: 87% / hbo: 82% / wo: 78%

fysiek onderwijs, aangevuld met afstandsonderwijs: mbo: 3% / hbo: 12% / wo: 15%

50% fysiek onderwijs en 50% afstandsonderwijs: mbo: 1% / hbo: 2% / wo: 2%

afstandsonderwijs, aangevuld met fysiek onderwijs: mbo: 2% / hbo: 1% / wo: 1%

100% afstandsonderwijs: mbo: 6% / hbo: 4% / wo: 4%

Lukt(e) het je om het onderwijs dat je eerst fysiek aanbood, op afstand aan te bieden?

Deze vraag is alleen aan docenten gesteld die voor de sluiting van de instelling (voor een deel) fysiek onderwijs verzorgden.

ja, dat lukt me goed: mbo: 13% / hbo: 14% / wo: 10%

ja, dat lukt me redelijk, mbo: 48% / hbo: 58% / wo: 71%

nee, dat lukt me niet goed: mbo: 33% / hbo: 25% / wo: 16%

nee, dat lukte me helemaal niet: mbo: 6% / hbo: 3% / wo: 2%

Wat betekent de situatie sinds de sluiting van de instelling (waarin afstandsonderwijs de regel is) voor de onderwijskwaliteit volgens docenten en managers?

Docenten:

de kwaliteit is gestegen: mbo: 3% / hbo: 2% / wo: 1%

de kwaliteit is gelijk gebleven: mbo: 22% / hbo: 23% / wo: 30%

de kwaliteit is gedaald: mbo: 75% / hbo: 75% / wo: 69%

Managers (mbo: n=30, hbo: n=20, wo: n=7):

de kwaliteit is gestegen: mbo: 7% / hbo: 5% / wo: 0%

de kwaliteit is gelijk gebleven: mbo: 23% / hbo: 33% / wo: 57%

de kwaliteit is gedaald: mbo: 71% / hbo: 62% / wo: 43%

Het overgrote deel van alle ondervraagde docenten (90% in het mbo, 94% in het hbo en 93% in wo) verzorgde voor de sluiting van de instelling hoofdzakelijk fysiek onderwijs.

Ruim 81% van de docenten in het wo geeft aan dat de overstap van fysiek naar afstandsonderwijs redelijk tot goed lukt. In het hbo ligt dit percentage op 72% en in het mbo 61%. In alle sectoren heeft de overstap naar volledig afstandsonderwijs grote gevolgen voor de onderwijskwaliteit. In het wo geeft 69% van de docenten aan dat de kwaliteit is gedaald, in het mbo en hbo 75%. In alle sectoren hebben managers een (iets) positiever oordeel over de onderwijskwaliteit dan docenten.

Afstandsonderwijs

In hoeverre kunnen de volgende onderwijsvormen op afstand worden georganiseerd?

Voor de analyse van deze vraag hebben we alleen gekeken naar het oordeel van de docenten die de betreffende onderwijsvorm ook zelf verzorgen.

	Helemaal niet	Grotendeels niet	Deels	Grotendeels wel	Helemaal wel
Hoorcollege	2%	8%	19%	38%	32%

Werkgroep tot 10 studenten	4%	11%	33%	37%	15%
Werkgroep van met 11 - 20 studenten	7%	24%	36%	24%	8%
Werkgroep met meer dan 20 studenten	23%	28%	25%	18%	6%
AVO-vakken	2%	16%	41%	32%	9%
Praktijk- en beroepsgerichte vakken	26%	35%	28%	8%	3%
Begeleiding onderzoek / scriptiebegeleiding	0%	4%	21%	49%	26%
Begeleiding werkplek / stagebegeleiding	8%	13%	35%	32%	12%
Individuele begeleiding van studenten / slb	3%	11%	35%	33%	18%

Wat is het voordeel van afstandsonderwijs? Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk.

Top 3 van meest genoemde voordelen door docenten die voordelen zien (21% van de docenten ziet helemaal geen voordelen in afstandsonderwijs):

56% Afstandsonderwijs kan dienen als goede aanvulling op het fysieke onderwijs

54% onderwijs kan flexibeler worden georganiseerd

16% 'Anders namelijk:' Vrijwel alle antwoorden die zijn achtergelaten gaan over de vermindering van reistijd voor zowel studenten als het personeel

Wat is het nadeel van afstandsonderwijs? Bij deze vraag waren meerdere antwoorden mogelijk

Top 3 van meest genoemde nadelen door docenten die nadelen zien (1 procent van de docenten ziet helemaal geen nadelen in afstandsonderwijs):

69% Minder ruimte voor interactie tussen docent en studenten

60% sociale cohesie tussen studenten komt in gevaar

44% geen zicht op wat er aan de andere kant van het scherm gebeurt / in het mbo en hbo staat op de gedeelde derde plek: afstandsonderwijs is niet geschikt voor het oefenen van praktijksituaties en vaardigheden

Per onderwijsvorm bestaat er een kleine groep docenten die zegt dat de betreffende onderwijsvorm ook volledig op afstand kan worden georganiseerd. De overgrote meerderheid is echter van mening dat dit slechts gedeeltelijk kan. De meerwaarde van afstandsonderwijs is vooral de aanvulling die het kan bieden op het fysieke onderwijs. Docenten maken zich bij afstandsonderwijs zorgen over de ruimte die er is voor interactie en de sociale cohesie tussen studenten. Ook geven docenten aan dat ze online onvoldoende kunnen nagaan of studenten zijn aangehaakt / meedoen.

Verdere specificering

Hoorcolleges en werkgroepen met minder dan 10 deelnemers kunnen volgens 89 en 85 procent van de docenten deels tot volledig op afstand worden georganiseerd. Het organiseren van een werkgroep op afstand kan minder goed naarmate de groep deelnemers groter is. Zo kan een werkgroep met meer dan 20 studenten volgens de helft van de docenten (overwegend) niet op afstand worden georganiseerd. Praktijk- en beroepsgerichte vakken laten zich het minst goed op afstand organiseren: 3 op de 5 docenten geeft aan dat dit (overwegend) niet kan. Een kwart van de docenten geeft te kennen dat dit deels mogelijk is. De individuele begeleiding van studenten en begeleiding op de werkplek en bij onderzoek kan veelal deels op afstand worden georganiseerd.

Lestijden fysiek onderwijs

Vind je het terecht dat instellingen vanwege het coronavirus een tijdsslot opgelegd hebben gekregen waarbinnen de fysieke onderwijsactiviteiten voorlopig moeten plaatsvinden?

13% ja, hier ben ik het helemaal mee eens (wo 8%)

24% ja, hier ben ik het mee eens (wo 18%)

20% neutraal (wo 23%)

26% nee, hier ben ik het niet mee eens (wo 22%)

18% nee, hier ben ik het helemaal niet mee eens (wo 28%)

Vind je het terecht als instellingen ook na de coronacrisis te maken krijgen met (ruimere) tijdssloten waarbinnen fysieke onderwijsactiviteiten moeten plaatsvinden of dat studenten uit de spits worden geweerd?

ja, hier ben ik het helemaal mee eens: mbo: 9% / hbo: 6% / wo: 4%

ja, hier ben ik het mee eens: mbo: 16% / hbo: 17% / wo: 7%

neutraal: mbo: 19% / hbo: 11% / wo: 14%

nee, hier ben ik het niet mee eens: mbo: 34% / hbo: 34% / wo: 27%

nee, hier ben ik het helemaal niet mee eens: mbo: 22% / hbo: 32% / wo: 47%

Toelichting van leden:

Indien het antwoord 'ja, (helemaal) mee eens is'

- De spits kan worden ontlast. Nu vormen studenten en medewerkers een geconcentreerde groep forenzen.
- In een 24-uurs samenleving is ook het organiseren van onderwijs van 09.00-17.00 uur achterhaald
- Onder de voorwaarde dat er goed overleg moet plaatsvinden over de inzet van werknemers in de avonduren en/of op zaterdag

Indien het antwoord 'nee, (helemaal) niet mee eens is'

- Keuze om studenten uit de spits te weren wordt niet begrepen. Waarom zouden studenten niet in de spits mogen reizen, maar werkenden wel.
- Werknemers vrezen dat hun werkdagen hierdoor enorm worden opgerekt
- Er zijn te weinig onderwijsruimten beschikbaar om studenten binnen de dan wel beschikbare uren, kwalitatief goed onderwijs te bieden. Het bieden van voldoende fysiek onderwijs wordt hiermee onmogelijk
- De dienstregelingen van vervoerders maken het voor veel studenten niet mogelijk om na avondonderwijs nog thuis te komen
- Huisvesting is voor veel studenten niet te betalen. Het is onterecht als studenten vervolgens ook nog eens uit de spits worden geweerd.

Ongeveer de helft van alle leden in het mbo, hbo en wo vindt het onterecht dat instellingen vanwege het coronavirus een tijdsslot opgelegd hebben gekregen waarbinnen activiteiten op de instelling tot aan de zomervakantie moeten plaatsvinden. 2 op de 3 leden ziet er niks in om studenten ook na de coronacrisis uit de spits te weren (of met tijdssloten te werken waarbinnen fysieke onderwijsactiviteiten plaatsvinden). Leden begrijpen niet waarom werkenden voorrang krijgen op studenten, vrezen voor oprekking van de werkdagen en dat er te weinig tijd overblijft voor het bieden fysiek onderwijs.

Kan je het verzorgen van onderwijs in de avonduren combineren met je privé-situatie?

Ja: mbo: 38% / hbo: 44% / wo: 32%

Nee: mbo: 62% / hbo: 56% / wo: 68%

Kan je het verzorgen van onderwijs op zaterdagen combineren met je privé-situatie?

Ja: mbo: 20% / hbo: 25% / wo: 20%

Nee: mbo: 80% / hbo: 75% / wo: 80%

Ongeveer 2 op de 3 docenten kan het verzorgen van onderwijs in de avonduren niet combineren met zijn of haar privé-situatie. Zo'n 4 op de 5 docenten geeft hetzelfde aan voor het verzorgen van onderwijs op zaterdagen.

Ben je bereid om op doordeweekse avonden onderwijs te geven zonder extra tegemoetkoming?

Ja: mbo: 18% / hbo: 28% / wo: 23%

Nee: mbo: 82% / hbo: 72% / wo: 77%

Ben je bereid om op doordeweekse avonden onderwijs te geven met extra tegemoetkoming?

Ja: mbo: 55% / hbo: 63% / wo: 49%

Nee: mbo: 45% / hbo: 37% / wo: 51%

Ben je bereid om op zaterdag onderwijs te geven zonder extra tegemoetkoming?

Ja: mbo: 3% / hbo: 9% / wo: 12%

Nee: mbo: 97% / hbo: 91% / wo: 88%

Ben je bereid om op zaterdag onderwijs te geven met extra tegemoetkoming?

Ja: mbo: 27% / hbo: 32% / wo: 29%

Nee: mbo: 73% / hbo: 68% / wo: 71%

3 op de 4 docenten is niet bereid om op doordeweekse avonden onderwijs te verzorgen zonder extra tegemoetkoming. Indien hier wel een extra tegemoetkoming tegenover staat, is ongeveer 2 op de 5 docenten hiertoe bereid.

9 op de 10 docenten is niet bereid om op zaterdagen onderwijs te verzorgen zonder extra tegemoetkoming. Indien hier wel een extra tegemoetkoming tegenover staat, is iets meer dan 1 op de 4 docenten hiertoe bereid.

Vervoer

Kan je de instelling bereiken met de fiets of auto?

Ja: mbo: 95% / hbo: 88% / wo: 76%

Nee: mbo: 5% / hbo: 12% / wo: 24%

Kan je parkeren in de directe omgeving (minder dan 10 minuten lopen) van de instelling?

Ja: mbo: 92% / hbo: 86% / wo: 70%

Nee: mbo: 7% / hbo: 14% / wo: 30%

Krijg je de parkeerkosten vergoed of is parkeren (bijna) gratis (minder dan €2,- per dag)?

Ja: mbo: 64% / hbo: 46% / wo: 35%

Nee: mbo: 36% / hbo: 54% / wo: 65%

Medezeggenschap

Is de medezeggenschap betrokken geweest bij de vormgeving van het onderwijs (sinds de sluiting van de instelling en nu bij gedeeltelijke heropening)?

Alle bevroegde leden samen:

Ja, uitvoerig: mbo 13% / hbo: 15% / wo: 9%

Ja, op hoofdlijnen: mbo 51% / hbo: 55% / wo: 59%

nee: mbo 36% / hbo: 31% / wo: 33%

Leden die zelf lid zijn van een medezeggenschapsorgaan:

Ja, uitvoerig: mbo 9% / hbo: 8% / wo: 3%

Ja, op hoofdlijnen: mbo 50% / hbo: 47% / wo: 62%

nee: mbo 41% / hbo: 44% / wo: 35%

Ongeveer 1 op de 3 bevroegde leden geeft aan dat de medezeggenschap sinds de sluiting van de instelling niet betrokken is bij de organisatie van het onderwijs. Dit percentage komt 2 tot 10 procent hoger uit als de vraag alleen wordt gesteld aan leden die zelf lid zijn van een medezeggenschapsorgaan.

Vragen aan leden met een gedeeltelijke of volledige onderzoeksaanstelling hbo en wo (hbo: n = 68 en wo: n = 125)

Heeft er sinds de sluiting van de instelling een verschuiving plaatsgevonden van je werkzaamheden?

Ja, van onderzoek naar onderwijs: hbo: 19% / wo: 64%

Ja, van onderwijs naar onderzoek: hbo 7% / wo: 7%

Nee: hbo: 74% / wo: 28%

Heb je je onderzoekswerkzaamheden tijdens de sluiting van de instelling kunnen voortzetten?

Ja, volledig: hbo: 25% / wo: 10%

Ja, deel: hbo: 72% / wo: 64%

Nee: hbo: 3% / wo: 26%

Heeft de sluiting van de instelling gevolgen (gehad) voor de deadline van je onderzoekswerkzaamheden?

Ja, ik kan de deadline niet meer halen: hbo: 12% / wo: 31%

Ja, het is hierdoor onzeker of ik de deadline nog kan halen: hbo: 32% / wo: 39%

Nee, ik kan de deadline nog halen: hbo: 36% / wo: 13%

N.v.t.: hbo: 20% / wo: 17%

Verwacht je je onderzoekswerkzaamheden bij de (gedeeltelijke) heropening te kunnen hervatten met inachtneming van de RIVM-maatregelen?

Ja: hbo: 64% / wo: 70%

Nee: hbo: 15% / wo: 16%

N.v.t. : hbo: 21% / wo: 14%

Open opmerkingen

Afstandsonderwijs kan fysiek onderwijs niet vervangen

"En dan hoor je studenten klagen dat ze studievertraging oplopen, terwijl 40 procent van mijn studenten geen enkel hoor of werkcollege digitaal bijwoont."

"Contact met studenten is essentieel en gaat nog steeds veel beter in fysieke aanwezigheid."

"Het gaat ten koste van de kwaliteit van onderwijs, m.n. door de te beperkte interactie tussen student en docent."

"De afgelopen maanden merkte ik dat de snelle, zelfstandige studenten redelijk goed meekwamen, maar de studenten die bungelden verdwenen uit het zicht."

"Online onderwijs is een ramp."

Afstandsonderwijs zorgt voor een hoge werkdruk

"Het online lesgeven is ook psychisch belastender en kost meer tijd. Dus in alle opzichten negatief."

"Naar mijn mening gaat de situatie vanaf 1 september waarin wij en online onderwijs geven en fysiek onderwijs aan kleine groepen voor veel extra werklust zorgen.."

"Zelf heb ik 3 maanden lang veel meer dan mijn contractuele 32 uur moeten werken. Dit in combinatie met de zorg voor twee kinderen van 3 en 1.5 betekende dat ik 7 dagen per week aan het werk was, vaak tot laat in de avond."

"Als we dit als liefdewerk oud papier lang moeten doen gaan er docenten opbranden, en de werkdruk was al te hoog."

"Alles lijkt in het belang van studenten te staan, terwijl we als docenten 60 uur per week draaien om alles (naast onderzoek en admin taken) zo goed mogelijk vorm te geven."

"Beroepsonderwijs kan niet op afstand. Afstandsonderwijs kan aanvulling zijn, maar kan niet tippen aan onderwijs van mens tot mens."

"Door Corona heb ik de laatste weken lessen 4 x gegeven voor voorbereiding van examens wat eerste 1 klas was. Examens worden in kleine groepjes afgenomen. Mijn werk en voorbereidingen voor volgend jaar blijven liggen. Ik ben mentaal en fysiek gesloopt!!"

"Werkgever verwacht dat je 24/7 beschikbaar bent bij afstandsonderwijs. Dit betekent dat je niet meer tot rust komt"

"Het onderwijs van de afgelopen periode is zowel voor docenten als studenten niet vol te houden"

Belang studenten bij onderwijs in de coronacrisis

"Ik maak me ernstig zorgen over de positie van studenten en het automatisme waarmee zij achterin de rij worden geplaatst. Timeslotmodel is wat mij betreft dan ook onbillijk.."

"Het zou goed zijn om nu eens de studenten voorrang te geven, bijvoorbeeld door per 1 september het campusonderwijs zoveel mogelijk (voor alle studenten) te hervatten."

"De overheid zet met de OV-bepaalde tijdsslots voor WO onderwijs, de studenten achteraan in de rij."

"Onze studenten zijn onevenredig hard getroffen door allerhande coronamaatregelen. Hun instellingen gingen als eerste dicht (en zijn nog steeds dicht)"

"Het blijkt heel intensief om de jonge studenten te blijven motiveren voor hun opleiding. Meer studenten dan anders die willen stoppen met hun opleiding. Studenten missen ritme en structuur en cohesie. Heb ook zorg voor onze nieuwe instroom van het vmbo die al een lastige tijd hebben gehad en nu een onzekere toekomst tegemoet gaan."

"Ik constateer dat school voor veel studenten in het mbo meer is dan school. Het is hun houvast, geeft structuur aan hun leven, en heeft een sterke sociale component. Er zijn / ergens bij horen / de interactie en het contact met docenten. Dit wil niet zeggen dat alles terug moet naar het oude, maar of het nu mbo, hbo of universiteit is, deze onderwijsinstellingen zijn geen veredelde LOI's."

Bezwaren tegen werken in de avonden en weekenden

"Avond en weekend onderwijs wordt gebruikt als verdienmodel voor meer studenten"

"Hierdoor raken docenten en studenten met gezinnen buiten spel, want deze avondlessen zijn niet te combineren met school of gezin."

"meer dan een paar keer per jaar wil ik dit niet doen."

"Het is stuitend dat de minister zonder overleg met de vakbond oppert dat onderwijs naar de avond en het weekend verschoven kan worden. Ik roep u als vakbond op dit zeer duidelijk af te wijzen."

"Het verzorgen van onderwijs in de avonduren en in de weekenden heeft in ieder voor mij tot gevolg dat ik het mbo zal verlaten. Dit is absoluut niet te combineren met mijn thuissituatie."

"het welzijn van studenten en docenten staat voorop. De belasting voor beide partijen is nu al hoog. Hier moet je geen avonden en zaterdagen aan toe voegen. Wordt de belasting alleen maar hoger."

Te beperkte betrokkenheid docenten en studenten bij besluitvorming

"Reactief bestuur dat de or niet of nauwelijks meeneemt bij de besluitvorming omtrent te nemen maatregelen"

"De medezeggenschap wordt geïnformeerd maar echt meebeslissen is er niet bij tot nu toe... Zorgelijk omdat we onnodige druk op de teams willen voorkomen."

"Alles is volledig topdown sinds de crisis. Docenten en studenten worden nauwelijks gehoord"

Huidige situatie zet werkplezier onder druk

"Zes jaar geleden heb ik heel bewust de keuze gemaakt om van het bedrijfsleven over te stappen naar het onderwijs. Het lesgeven en begeleiden van de studenten heeft mij de afgelopen jaren veel energie gegeven. Maar de afgelopen periode is mijn energieniveau tot het nulpunt gedaald."

"Ik ben digitaal vaardig, sla me erdoor een maar heb er echt schoon genoeg van om geen echt contact met studenten te hebben. Depressieve gevoelens zijn steeds frequenter aanwezig. Ik mis studenten en collega's."

Zorgen over huidige arbeidsomstandigheden

"Ik heb wel klachten door online werken."

"Ik maak veel meer uren achter beeldscherm dan wettelijk toegestaan"

"Ik heb toenemende rugklachten door het ontbreken van een goede werkplek"